

Dvě exotické liány na Těšínsku

Occurrence of two exotic lianas in the Těšín region

DAVID HLISNIKOVSÝ

Sadová 605, CZ-738 01 Frýdek-Místek; e-mail: david.hlisnikovsky@email.cz

Abstract: Occurrence of two exotic woody climbers has been documented in the Těšín region (Silesia, Czech Republic) in 2021. Two fruiting individuals of *Celastrus orbiculatus* (of 7 and 12 m height) were found near the village of Dobrá. Cultivated plants were found nearby. *Toxicodendron radicans* (9 m height) was found near the village of Chotěbuz. The individual is probably sterile and its origin remains unresolved. Several children were injured by it and therefore the plant was eradicated.

Keywords: floristics, neophyte, Silesia, urushiol-induced contact dermatitis, woody climbers

Taxonomické pojetí a nomenklatura: Kaplan et al. (2019)

Úvod

Ve středoevropském mírném pásmu máme jen několik pravých (tedy dřevitých) lián, jež jsou zde domácí. U nás jsou jimi oblíbený břečťan popínavý (*Hedera helix*) nebo z jihomoravských luhů expandující plamének plotní (*Clematis vitalba*). Pradávně v našich končinách vyrůstala dnes vymřelá divoká réva vinná lesní (*Vitis vinifera* subsp. *sylvestris*) a k liánám se často přiřazují též některé naše růže (*Rosa* sp. div.) nebo i chmel otáčivý (*Humulus lupulus*), jenžto je však vytrvalou bylinou. Z nepůvodních druhů se pak ve volné krajině, mimo některé nejbližší příbuzné již zmíněných, můžeme setkat s opletkou čínskou (*Fallopia aubertii*) zdivočující z městských kultur a velmi často též s invazním přísavníkem neboli loubincem popínavým (*Parthenocissus inserta*), jen výjimečně i s jinými. V sezóně roku 2021 byly na území historického Těšínska objeveny další dva cizokrajné druhy lián. O okolnostech jejich nálezu a dalších podrobnostech pojednává tento text.

Metodika

Lokality jsou řazeny do fytochorionů (Skalický 1988) a čtvrtin základních polí středoevropského síťového mapování (Slavík 1971), zápis souřadnic je v systému WGS-84. Při zpracování tohoto příspěvku byly využity: Nálezová databáze ochrany přírody NDOP (AOPK 2021), Databáze české flóry a vegetace Pladias, která je veřejně on-line přístupná (Pladias 2021; Wild et al. 2019) a Global Biodiversity Information Facility (GBIF 2021).

Výsledky a diskuze

Celastrus orbiculatus Thunb. – jesenec okrouhlolistý (obr. 1–2)

Červencový přírodovědný průzkum lokality Bařinov v Dobré u Frýdku, který jsme s Kristýnou Honcovou a Kateřinou Látalovou prováděli, přinesl jedno neobyčejné zpozorování. Poblíž místní myslivecké chaty vprostřed nevelkého, přibližně patnáctiletého lužního remízu se po staré vrbě až do její koruny pnula bohatě plodící liána s oválnými listy (obr. 2a, 2b). Ještě téhož dne jsme své postřehy sdíleli s blízko pobývajícím Miroslavem Skarkou, jenž, jak jsme se dověděli, zde z června téhož roku znal jiné místo s touto pozoruhodnou dřevinou (obr. 1a, 1c). Její určení na sebe nenechalo dlouho čekat – spatřili jsme zimokeř čili jesenec okrouhlolistý (*Celastrus orbiculatus*), jehož domovinou je východní Asie a pro svůj dekorativní vzhled a nenáročnou kultivaci bývá u nás, překvapivě však zřídka, pěstován v zámeckých zahradách. Databáze NDOP a Pladias evidují pouhých pět údajů o výskytu v ČR, všechny ze středních Čech, přičemž první čtyři záznamy jsou ze zahrad, pátý z nádraží a pouze u dvou posledně jmenovaných je výslovně zmíněno zplanění. Jeden nekonkrétní údaj o zplanění obsahuje navíc i poslední vydání Klíče ke květeně ČR (Kaplan et al. 2019):

- Praha (distr. Hlavní město Praha), Kolovratská zahrada pod Pražským Hradem, 1971 not. A. Skalická & A. M. Svoboda (Pladias);
- Vrchotovy Janovice (distr. Benešov), 1991 not. A. Skalická & V. Zelený (Pladias);
- Konopiště (distr. Benešov), 2004 not. A. Klauďisová (NDOP, Pladias);
- Čelákovice (distr. Praha-východ), 2000 not. Z. Červinka & J. Sádlo (Pladias);
- Dymokury (distr. Nymburk), 2002 not. J. Štěpánek (Pladias);
- údolí Sázavy (Kaplan et al. 2019).

Rod *Celastrus*, spolu s u nás rostoucími rody *Euonymus* (brslen) a nově i s *Parnassia* (tolije), náleží čeledi *Celastraceae* (jesencovité), řádu *Celastrales* (jesencotvaré), a mimo zmíněný *C. orbiculatus* se u nás výjimečně pěstí i severoamerický *C. scandens* L. (j. popínavý). Ten se liší koncovými květenstvími, špičatějšími listy, zralými tobolkami zbarvenými do žluta a výškou do sedmi metrů, kdežto nalezený *C. orbiculatus* má zelená květenství převážně v paždí listů, okrouhlé listy s tupými špičkami, zralé tobolky zbarveny do oranžova a šplhá až do 12 metrů. Přirozeně je dvoudomou levotočivou opadavou liánou kvetoucí v červnu (Dendrologie Online 2006), kultivují se však i rostliny nesoucí květy oboupohlavné (srov. Skalická 1997a). Naturalizovaný je na Britských ostrovech, zavlečený do Běloruska, Estonska, Litvy, Lotyšska, Německa, evropského Ruska a na Ukrajinu (Raab-Straube 2018), u nás jej pak hodnotíme jakožto přechodně zavlekaný [zplaňující] neofyt (Pyšek et al. 2012).

Z počátku října, kdy se listy jesence nápadně zlatavě zbarvují, zašli jsme s M. Skarkou obhlédnout nám známá místa výskytu, kde jsme dohledali i dvě starší, patrně rodičovské rostliny. Plodnou samičí (obr. 1b) a neplodnou, zřejmě tedy samčí, při místní (mezi lety 2006 a 2012 rekonstruované) myslivecké chatě, 600 m od červnového nálezu a 25 m od nálezu v červenci:

Obr. 1. Jesenec okrouhlolistý (*Celastrus orbiculatus*): (a) biotop a habitus (žluté listy) rostliny objevené M. Skarkou, (b) kmínek domněle vysazené samičí rostliny, (c) plod – otevřená tobolka, 5. 10. 2021. – Foto D. Hlisnikovský

Obr. 2. Jesenec okrouhlostý (*Celastrus orbiculatus*): (a) plodná větevka, (b) levotočivost, 5. 10. 2021. – Foto D. Hlisnikovský

- 84a. Beskydské podhůří, 6376a, Dobrá (distr. Frýdek-Místek): mez severně areálu někdejšího JZD, 190 m JZ od čp. 432, 49°40'45,0"N, 18°24'42,8"E, 339 m n. m., 1 fertilní ex. asi 7 m vysoký, s 3,5 cm kmínkem u báze (3. 6. 2021 not. M. Skarka; 5. 10. 2021 leg. M. Skarka & D. Hlisnikovský, herb. D. Hlisnikovský, det. D. Hlisnikovský).
- 84a. Beskydské podhůří, 6376a, Dobrá (distr. Frýdek-Místek): Bařinov, jv. lužní obvod někdejšího rybníčku (před revitalizací), přesně nad připojením obchvatu města Frýdku-Místku k D48, 49°40'48,1"N, 18°24'12,1"E, 319 m n. m., 1 fertilní ex. (19. 7. 2021 leg. D. Hlisnikovský, K. Honcová & K. Látalová, herb. D. Hlisnikovský, det. D. Hlisnikovský); 1–3 fertilní ex., min. 12 m vysoké, s kmínky při bázi tlustými 4,3, 3,1 a 2,6 cm (5. 10. 2021 leg. D. Hlisnikovský & M. Skarka, herb. D. Hlisnikovský).
- 84a. Beskydské podhůří, 6376a, Dobrá (distr. Frýdek-Místek): Bařinov, myslivecká chata, 49°40'48,7"N, 18°24'13,1"E, 319 m n. m., 1 bohatě fertilní ex., asi 12–14 m vysoký, s kmínkem při bázi tlustým 7 cm – pravděpodobně vysazená ♀ rostlina (5. 10. 2021 foto M. Skarka & D. Hlisnikovský).
- 84a. Beskydské podhůří, 6376a, Dobrá (distr. Frýdek-Místek): Bařinov, myslivecká chata, 49°40'49,1"N, 18°24'13,4"E, 319 m n. m., 1 patrně neplodný ex., asi 8–10 m vysoký, s kmínkem při bázi tlustým 4,3 cm – pravděpodobně vysazená ♂ rostlina (5. 10. 2021 foto D. Hlisnikovský & M. Skarka).

***Toxicodendron radicans* (L.) Kuntze – jedovatec kořenující (obr. 3–4)**

Koncem září mně v emailové schránce přistála žádost Daniela Křenka o zápis druhu *Toxicodendron radicans* z Chotěbuze do databáze Pladias, jelikož číselník NDOP tento druh neeviduje. Opakovaně se o něj popálily hrající si místní děti, přičemž determinaci zajistila Magdaléna Chytrá z Botanické zahrady Masarykovy univerzity v Brně (Daniel Křenek, ústní sdělení). Jak se vbrzku ukázalo, ani databáze Pladias tento druh neznala, přestože v Květeně ČR (Skalická 1997b) figuruje v poznámce za druhem *Rhus toxicodendron* L. (*Toxicodendron pubescens* Mill.) „Velmi podobný druh *Rhus radicans* L., škumpa jedovatá, je též prudce toxický.“ O jeho výskytu v ČR však není nic zmíněno. Oba pozdější Klíče (Kubát et al. 2002, Kaplan et al. 2019) jakož i národní Seznam cévnatých rostlin (Danihelka et al. 2012) jej již neevidují.

Databáze NDOP a Pladias obsahovaly třináct údajů o výskytu *Rhus toxicodendron* resp. *Toxicodendron pubescens* u nás, u dvou je poznamenáno pěstování/vysazení a devět dalších údajů se dohledáním v primárních zdrojích a kontaktováním autorů podařilo popřít a opravit, jelikož se ve všech případech jednalo o chybný zápis *Rh. typhina*. Těchto jedenáct níže zmíněno není. Zbývající autoři nereagovali a následné dva údaje tak setrvávají nekomentovány, ačkoli i v těchto případech je na místě úvaha, který druh byl zápisem zamýšlen. Záznam z pražské Troje pramení v dendrologickém článku, kde je v originále zapsána *Rh. toxicodendron*, údaj od Čtyřkol pochází z aktualizace mapování biotopů:

- Trojská ZOO (distr. Hlavní město Praha), 1971 not. Blažek & Svoboda in A. Skalická & A. M. Svoboda (Pladias);
- Čtyřkoly (distr. Benešov), 2008 not. J. Šturma (NDOP).

V průběhu recenzního řízení tohoto článku byl objeven nový údaj o výskytu *Toxicodendron radicans* v ČR, jenž byl čerstvě zapsán do databáze GBIF (GBIF 2021). Tento záznam, pocházející ze sbírek Masarykovy univerzity v Brně (BRNU), zmiňuje výskyt v Oldřišově na Opavsku, kde roku 2018 Ondřej Škrabal sbíral data pro svou diplomovou práci (Škrabal 2019). Výskyt je zajímavým nejen proto, že pochází rovněž ze Slezska, nýbrž také pro podmínky, v nichž byl nález učiněn, a to v někdejší areálu zámku Oldřišov, kde je 20 let provozována Okrasná školka. V nabídkách zdejších produktů však nefiguruje. Jediná, asi půlmetrová rostlina byla nalezena na dočasné skládce stavebního odpadu a byla rozříznuta na dva archy (Jiří Danihelka, ústní sdělení; Škrabal 2019):

- Oldřišov (distr. Opava), intravilán obce, ruderalizovaná plocha 370 m JZ od věže kostela Narození Panny Marie; 49°59'24,3"N, 17°57'45,0"E, 283 m n. m. (19. 7. 2018 leg. O. Škrabal, BRNU–672124-a, det. P. Veselý).

Rod *Toxicodendron*, spolu s rody *Cotinus* (ruj) a *Rhus* (škumpa), náleží čeledi *Anacardiaceae* (ledviníkovité), řádu *Sapindales* (mýdelníkotvaré) a mimo diskutovaný *T. radicans* se u nás výjimečně pěstí, ale zřejmě nezdivočuje severoamerický *T. pubescens*

Obr. 3. Jedovatec kořenující (*Toxicodendron radicans*): (a) pohled do koruny klenu s větrovým jedovatce, (b) již přetáté vzdušné kořenující kmínky, (c) trojčetné listy s prostředními lístky nápadně řapíčkatými, 5. 10. 2021. – Foto D. Hlisnikovský

P. Mill. s bazionymem *Rhus toxicodendron* L. a celou řadou synonym vědeckých (kupř. *Rh. toxicarium*, *T. quercifolium*), anglických, ba i českých (jedovatec dubolistý, škumpovník dubolistý či zákeřný, škumpa zákeřná – srov. Anonymus 2021d). O nic lépe na tom není náš nalezenec s bazionymem *Rhus radicans* L., několika dalšími synonymy vědeckými (kupř. *Rhus toxicodendron*) a mnoha užívanými českými synonymy shodnými s předchozím (jedovatec kořenující, škumpa jedovatá, š. kořenující, š. zákeřná, škumpovník zákeřný – cf. Anonymus 2021d). Příčinou tohoto názvoslovného zmatku je výrazná morfologická proměnlivost, systematická neustálenost a taxonomická nejednotnost v pojetí přibližně 27–30 rozeznávaných a často velmi blízce příbuzných druhů s mnoha dalšími infraspecifickými taxony (Henning & Raab-Straube 2016, POWO 2021). Důsledkem je pak i nejasnost v záměrech zapisovaných nálezů od nás, zvláště, nejsou-li v nomenklatorických číselnících na výběr oba zmiňované.

Samotný *Toxicodendron radicans* (obr. 3a) je domácí v Severní Americe a snad i východní Asii. Je buď plazivého, keřového nebo převážně popínavého habitu s přibližnou výškou do 10 m a četnými, výrazně hustě a jemně vzdušně kořenujícími kmínky (obr. 3b) připomínajícími náš břečťan (odtud nechvalně proslulé anglické jméno Poison Ivy). Na jaře a s podzimem pohledně červené listy jsou lysé, trojčetné, nejčastěji celokrajné, ale i zubaté, přičemž lístek prostřední je výrazně dlouze řapíčkatý (obr. 3c). Rostliny jsou to dvoudomé, v červnu až červenci s hrozny či shluky hroznů žlutozelených květů a následnými drobnými šedobílými peckovicemi vyžadující endozoochorickou stratifikaci (Senchina 2008). *Toxicodendron pubescens* se pak vyznačuje keřovitým vzrůstem, trojčetnými listy většinou laločnatými, na rubu na žilkách chlupatými (Anonymus 2021b, c). „Náš“ *T. radicans* se naturalizoval ve Francii (zde však pochybně) a Itálii, zavlečen byl do Německa, Slovinska a na Ukrajinu, leč ze zavedených kultur v Nizozemsku a Maďarsku se dále nešíří (Henning & Raab-Straube 2016). Nově byl objeven zřejmě zdivočelý i v Rakousku (Anonymus 2021a). Že by však rostlina v Chotěbuzi zakvetla, natož plodila, to nebylo mnou koncem sezóny roku 2021 pozorováno. Nezodpovězenou otázkou tak zůstává, kterak se sem dostala.

Místní obyvatelé zde své domy vystavěli až počínaje rokem 2015 (obr. 4a) a vzhledem k výšce (9 m) a tloušťce hlavního kmínku jedovatce (5,6 cm; obr. 4b) je pravděpodobné, že ten se zde pnul již před jejich výstavbou. Skutečnost, že se o kdysi mladý klen, po jehož kmeni se liána vyšplhala, v časně poválečných letech opíralo nevelké stavení náležející zahradě později přeměněné v sad (srov. archivní letecké měřičské snímky na <https://ags.cuzk.cz/archiv/>) je patrně nic nevypovídající, neb zdejší jedovatec tu těžko přežívá tolik desetiletí. Mohl však být kdysi pěstěn v zámeckých zahradách, které jsou pouhých 200 m vzdáleny místu výskytu. Přes projevenou snahu, naléztí jej tam se nepodařilo.

Všeobecná lidská nenávist vůči výmluvně pojmenovaným jedovatkám pramení v jejich těkavé silici zvané urushiol, která je kontaktně (obvykle až na druhý kontakt) silně alergizující, způsobující těžko hojitelné puchýře – „popáleniny“. Ta se koncentruje mj. zvláště ve snadno dosažitelných příčepivých koříncích, a tak samotný letmý nebo třeba i zvířetem zprostředkovaný dotek, natož inhalace kouře ze spalované rostliny, mívá dalekosáhlé důsledky. Přesvědčily se o tom místní nově sídlící rodiny, jejichž děti

Obr. 4. Jedovatec kořenující (*Toxicodendron radicans*): (a) biotop a habitus, (b) 5,6 cm tlustý hlavní kmínek, obě 5. 10. 2021, (c) pařez kleny s pařízky jedovatce, 17. 11. 2021. – Foto D. Hlisnikovský

se opakovaně (dle výpovědi manželů Walachových až na podzim) potýkaly s rozsáhlými otoky a spáleninami, dlouho bez identifikované příčiny a efektivní terapie. Nechtěný jedovatec byl v roce svého odhalení, dne 15. listopadu 2021 setnut i s pod nánosy jmelí skomírající opornou dřevinou, přitom z řezu jeho pňů bylo možno odpočíst minimální věk 27 let (obr. 4c). Zdejší výskyt tak zanikl a nám botanikům přibyla ve výčtu nepůvodních druhů další, tak trochu záhadná položka:

83. Ostravská pánev, 6277a, Chotěbuz (distr. Karviná): Potůčky, ul. Chotěbuzská, 200 m J od zámku, 49°46'02,7"N, 18°34'03,7"E, 335 m n. m., mezi čp. 460 a 465 se po trojkmenném klenutí pnoucí 1 patrně sterilní ex., asi do 9 m vysoký, s hlavním kmínkem při bázi tlustým 5,6 cm (s. d. Walachovi, det. M. Chytrá; 25. 9. 2021, 5. 10. 2021 leg. D. Hlisnikovský, herb. D. Hlisnikovský).

Závěr

Obě neobyčejně atraktivní dvoudomé liány nyní nalezené na Těšínsku, jesenec okrouhlolistý a jedovatec kořenující, mají v našich zeměpisných šířkách invazní potenciál a obě jsou pro člověka toxické. Zatímco jesenec pouze v málo pravděpodobném případě konzumace pohledných plodů, jedovatec již na pouhý dotek, pročez je pravděpodobné, že zatímco s tolerovatelným jesencem se budeme setkávat častěji, jedovatec bude vždy nemilosrdně vybíjen, a i proto zcela raritní, byť primární zdroje zde zmíněných nálezů na své objevení možná stále čekají.

Poděkování

Za sdílnost vděčím Danielu Křenkovi a rodině Walachových, za terénní spolupráci Kristýně Honcové a Kateřině Látalové, za obě pak Miroslavu Skarkovi. Užitečným tipem na databázi GBIF přispěla Veronika Kalníková, informaci ke sběru z Oldřišova poskytl Jiří Danihelka. Text významně obohatili také recenzent Martin Dančák a snad celá redakční rada Zpráv MSP ČBS – i jim díky za to!

Použité zdroje

- Anonymus (2021a): „Poison Ivy“ erstmals in Österreich aufgetaucht. [online] – URL: <https://steiermark.orf.at/v2/news/stories/2777745/> (navštíveno 15. 10. 2021).
- Anonymus (2021b): Toxicodendron [online] – URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Toxicodendron> (navštíveno 15. 10. 2021).
- Anonymus (2021c): Toxicodendron radicans [online]. – URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Toxicodendron_radicans (navštíveno 15. 10. 2021).
- Anonymus (2021d): škumpovník zákeřný. Toxicodendron radicans (L.) Kuntze [online]. – <https://www.biolib.cz/cz/taxon/id3624/> (navštíveno 15. 10. 2021).
- Danihelka J., Chrtek J. Jr. & Kaplan Z. (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic. – Preslia 84: 647–811.
- Dendrologie Online (2006): Celastrus orbiculatus. zimokeř okrouhlolistý [online]. – URL: <http://database.dendrologie.cz/index.php?menu=5&id=227> (navštíveno 15. 10. 2021).
- GBIF (2021): Toxicodendron radicans (L.) Kuntze [online]. – URL: <https://www.gbif.org/occurrence/2562096168> (navštíveno 30. 12. 2021).

- Henning T. & Raab-Straube E. von (2016): Anacardiaceae. – In: Euro+Med Plantbase – the information resource for Euro-Mediterranean plant diversity [online]. – URL: https://www.europlusmed.org/cdm_dataportal/taxon/c621b33d-0e0e-4b07-b5c3-f467a6daacaa (navštíveno 15. 10. 2021).
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. & Štěpánek J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha.
- Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. & Štěpánek J. [eds] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- NDOP (2021): Nálezová databáze ochrany přírody [online]. – URL: <https://portal.nature.cz/nd/> (navštíveno 15. 10. 2021).
- Pladias (2021): Pladias – databáze české flóry a vegetace [online]. – URL: <http://www.pladias.cz/> (navštíveno 15. 10. 2021).
- POWO (2021): Toxicodendron Mill. – In: Plants of the World Online, Facilitated by the Royal Botanic Gardens, Kew [online]. – URL: <http://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:30002515-2#source-SP> (navštíveno 15. 10. 2021).
- Pyšek P., Danihelka J., Sádlo J., Chrtek J. Jr., Chytrý M., Jarošík V., Kaplan Z., Krahulec F., Moravcová L., Pergl J., Štajerová K. & Tichý L. (2012): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. – Preslia 84: 155–255.
- Raab-Straube E. von (2018): Celastraceae. – In: Euro+Med Plantbase – the information resource for Euro-Mediterranean plant diversity [online]. – URL: https://www.europlusmed.org/cdm_dataportal/taxon/e2d23fe7-9cfd-40c0-a98b-ca6e7da46f9a (navštíveno 15. 10. 2021).
- Senchina D. S. (2008): Fungal and animal associates of Toxicodendron spp. (Anacardiaceae) in North America. – Perspectives in Plant Ecology, Evolution and Systematics 10: 197–216.
- Skalická A. (1997a): Celastraceae R. Br. – jesencovité. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky 5: 432–435, Academia, Praha.
- Skalická A. (1997b): Rhus L. – škumpa. – In: Slavík B. [ed.], Květena České republiky 5: 142–144, Academia, Praha.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České socialistické republiky 1: 103–121, Academia, Praha.
- Slavík B. (1971): Metodika síťového mapování ve vztahu k připravovanému fytogeografickému atlasu ČSR. – Zprávy Československé botanické společnosti 6: 55–63.
- Škrabal O. (2019): Květena území mezi Kobeřicemi a Oldřišovem na Opavsku. – Ms. Diplomová práce. [Depon. in: Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Brno].
- Wild J., Kaplan Z., Danihelka J., Petřík P., Chytrý M., Novotný P., Rohn M., Šulc V., Brůna J., Chobot K., Ekrt L., Holubová D., Knollová I., Kocián P., Štech M., Štěpánek J. & Zouhar V. (2019): Plant distribution data for the Czech Republic integrated in the Pladias database. – Preslia 91: 1–24.

Poznámka redakční rady:

V průběhu sazby tohoto článku byl ve Zprávách České botanické společnosti publikován příspěvek odkazující na stejného jedince *Toxicodendron radicans* v Chotěbuzi (Chytrá 2021).

Chytrá M. (2021): Nález dřeviny *Toxicodendron radicans*, jedovatec kořenující, v obci Chotěbuz v okrese Karviná. – Zprávy České botanické společnosti 56: 301–304.